

godt Eksempel til Efterfølgelse for vore yngre Geografer, der agter at gaa ud paa Arbejde i Marken

Ole Olufsen.

Drömsagor från Anderne av Erland Norden-skiöld med Teckningar av Hjalmar Eldh. Stockholm. Albert Bonniers Förlag. 1916.

E. N. har forøget Publikationerne fra sine Forskningsrejser i Andesregionerne i Sydamerika med en ny interessant lille Bog indeholdende en Samling Drømmesagn fra Andesbjergene. Sagnene er smukke og giver et godt Indblik i de Indfødtes Sjæleliv. Kærlighed og Kærlighedsæventyr spiller en stor Rolle i disse Sagn. Der hviler en egen melankolsk Mystik over dem alle, og Aandeverdens Indgriben i de levendes daglige Færden fremtræder som noget selvfølgeligt. De fleste af Sagnene gaar ud fra eller har paa en eller anden Maade Forbindelse med Titicaca Søen og det nærliggende høje Bjærg, Illimani, og de har paa et enkelt Sagn nær, hvor Madonna griber ind, en hedensk Kolorit. De afdødes Aander iklæder sig om Dagen oftest deres eget jordiske Hylster, medens de om Natten gaar over i Dyreskikkelser som: Kondorer, Jaguarer, Bjørne, og for smukke Kvinders Vedkommende i Skikkelse af en Hind.

I nogle af Sagnene fører Sagnfortælleren, medens han tygger sine Cocablade, Indianernes uundværlige Stimuleringsmiddel, os ind i gamle Grave, i Inca-Grave dybt under Jorden, eller i hele Komplex af Gravkamre i Bjærgenes Indre, hvor Guld i Form af kostbare Skaale etc. ligger gemt hos de rige afdøde Høvdinge. De kostbareste Skatte findes i de gamle Inca-Høvdinges Grave. Mangen en lader sig friste til at røve dem fra det mumieagtige Skelet, der sidder sammenkrøben i Hugstilling i de mørke Kamre; men Aanden lader da høre fra sig og straffer ham.

Sagnene staar i inderlig Forbindelse med den fjærne gamle Kulturtid i disse Egne af Verden, den eneste vi hører Tale om i Anderne, foruden den spanske, nemlig Incatiden. Det er derfor ikke saa underligt, at Titicaca, denne højtliggende mystiske Bjærgsø, spiller ind som Centraludgangspunkt for Sagn og Legender. Thi det gamle Perus Kultur stammer fra Egnen om Titicaca, hvor Aymarafolket havde sit Sæde. Fra disse Egne skal Incaerne i Spidsen for Quichua-Folket være draget til Cuzco og herfra ved List og Magt have udbredt deres

Herredømme over det vestlige Sydamerika fra Chile til Quito.

Igennem disse Sagn sporer man bl. a., hvilken mærkelig Tid Incaperioden har været i Sydamerika, det har været en Romertid i en Del af den ny Verden, en af den Art Guldaldere, der opstaar nu og da med lange Tidsmellemrum snart hist snart her paa Jorden. E. N's. Bog har da ikke alene skønliterær, men tillige historisk og ethnologisk Betydning.

Ole Olufsen.

Dundor-Heika og flere lappers historier. Fortalt av dem selv ved Inga Bjørnson. Med tegninger av Elise Danielsen. Alb. Cammermeyers Forlag. Lars Swanstrøm. Kristiania 1916. 129 S.

Forfatterinden har under et Ophold i Evenes Præstegaard i Ofoten 1915—16 jævnlig besøgt Egnens bofaste Lapper. Hvad disse har fortalt hende af egne Oplevelser og Tradition, har hun elskværdigt gengivet i den pudsige Blanding af norsk Dialekt og Skriftsprog, som norske Lapper anvender, naar de taler med Nordmænd. For den, som kender Lapperne og beklager, at de bortlægger deres gammeldags solide Klæder, er det ganske forfriskende at læse en saadan Udtalelse af en Lap (S. 89):

»No sier naturen ett, vie klær er besst. Trange klær er daarlig og skaper mye sygdom. Kjerregaardsklær! kalder jeg dette sirse og seksskillingslerrete. . . . Ka skal det vær for klær her oppi nordpolen, kor vinteren er saa strid! Det kan passe for Zululand det! I Zibirien der bruker di todobbelt pels og overdækket ansigt. Di baserer sæg etter klimaden.

Di som handler anderlessen er toskate folk. Di lar sig dø fortidlig«.

Forfatterinden har frembragt en fordringsløs, men underholdende lille Bog, som bl. a. indeholder enkelte smaa Bidrag til Egnens Folklore. — Desværre pryder de dilettantiske Tegninger ikke Bogen.

Gudmund Hatt.

Norges Geografi. II Bygder og Byer, Hans Reusch. Kristiania. I Kommission hos T. O. Brøgger, Kristiania 1917. Oktav, 372 S.

Første Del af dette Værk, som den bekendte Geograf Dr. Hans Reusch har publiceret om sit Fædreland, har allerede været omtalt i dette Tid-